

Случи се

Снимка: Мартин Стефанов

Худ. оформление: Мартин Стефанов

ВТОРО ЕСЕННО СТУДИО ЗА ЛИТЕРАТУРЕН ПРЕВОД

Лилия Желева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Второто есенно студио за литературен превод, организирано от Къщата за литература и превод, се проведе в периода 24 – 27. септември 2020 година. В рамките на четири поредни дни преводачи с различни езици слушаха лекции от утвърдени свои колеги, посветени на превода на художествена литература, участваха в дискусии, многоезични групи (т.нар. „кошери“) по превод и редактиране и в преводаческа работилница и се срещнаха с водещи български издатели.

Студиото се проведе виртуално в платформата „Zoom“, съобразно противоепидемичните мерки, въведени заради пандемията от COVID-19.

Откриване

При откриването директорът на Фондация „Следваща страница“ Яна Генова даде началото на Студиото и представи участниците. След това се проведе разговор между литературните преводачи Иглика Василева, Анджела Родел и Любомир Илиев. Иглика Василева разказа за основните стъпки в процеса на превода: задълбочено четене на текста, работа с речници, творческа работа (строеж на превода) и редакторска работа. Анджела Родел наблегна на важността на граматиката и в частност – на превода на времената. Любомир Илиев разгледа темата за стилистиката и съвременността на превода. По време на дискусиата се обсъдиха въпроси, засягащи точността на превода, бележките под линия и редакторската дейност. Участници от Първото есенно студио за литературен превод приветстваха тазгодишните участници.

Многоезични преводачески „кошери“

Значителна част от Есенното студио за литературен превод бе посветена на многоезичните преводачески „кошери“. Терминът „преводачески кошер“ препраща към образа на пчелния кошер, в който всички пчели се трудят неуморно с една и съща цел – създаването на мед. При преводаческия кошер всички преводачи съвместно обсъждат свои преводи с една и съща цел – създаването на качествен превод. Многоезичните преводачески „кошери“ представляват групово обсъждане на преводи от различни езици на български език.

Преводите, с които се представиха участниците, бяха качени в платформата „Google Drive“ няколко седмици преди началото на Студиото, като всеки участник имаше възможността предварително да се запознае с тях. В рамките на петнадесет минути всеки превод биваше обсъждан от всички „пчели“, като дискусиата се ръководеше от професионални преводачи (Надежда Радулова, Нева Мичева или Ана Димова).

Обсъждането на преводите от седем езика (английски, френски, японски, чешки, полски, украински и сръбски) беше посветено на стилизацията на текста, предаването на имена и реалии, бележките под линия, работата с речници, многозначността, точността на превода, осмислянето и вживяването в текста, избягването на повторенията, чуждоезиковата инерция и вкусовщината, редактирането и саморедактирането, коректорската работа, употребата на преизказното наклонение и деепричастията в българския език, отношенията с издатели, редактори и консултанти.

Лекторите и участниците споделиха своята философия за професията на преводача и дадоха ценни съвети на своите колеги.

Преводаческа работилница

Работилницата с преводи на Сафо беше водена от поетесата, писателка и преводачка Яна Букова. Всички участници имаха за задача да представят свой български превод на един и същ фрагмент от Сафо, като превеждаха от публикувани преводи на този фрагмент на различни езици: английски, френски, японски, португалски, чешки, полски, украински и сръбски език. Разгледаха се особености, свързани с превода на антични автори, актуалността на превода и подбора на думи и изразни средства.

Лекции

Нева Мичева запозна участниците с полезни преводачески ресурси. Яна Генова разгледа темата за програмите за финансово подпомагане на преводи и преводаческите резиденции. Лекцията на писателката и преводачка Димитрина Кондева беше посветена на работата по редактирането на преводния текст: сравняване на превод и оригинал, уеднаквяване на имена и честотни изрази, синтаксис на изреченията, съгласуване на времената, предаване на цитати. Ана Димова представи темата за смешното в превода: предаването на вицове и игри на думи, уместността, особеностите на културната среда. Теодора Цанкова, представител на Съюза на преводачите в България в Европейския съвет на асоциациите на литературните преводачи, запозна участниците с темата за преводаческите договори и права: видове договори, авторски, морални и имуществени права, отчетност и заплащане.

Кратки срещи с издатели

По време на организираните срещи с български издатели всеки участник имаше възможността в рамките на няколко минути да представи една книга за превод. Издателствата, които участваха със свои представители, бяха „Жанет 45“, „Точица“, „ISU“ и „Прозорец“. След кратките срещи с издатели участниците получиха обратна връзка за представянето си и основни препоръки.

Студиото за литературен превод за втора поредна година предложи разнообразна програма, творческа атмосфера, полезни преводачески занимания и съдържателни практически насочени лекции, срещи и дискусии. Предстоящото трето издание на Есенното студио за литературен превод предстои да се проведе през септември 2021 г. Подробна информация за кандидатстване се публикува на сайта на Къщата за литература и превод. Пожелаваме успех на бъдещите издания на Есенното студио за литературен превод.